

Կապիտալ
ասեք
մենեջմենթ

**ԿԱՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՖՈՆԴԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2013Թ. ԱՊՐԻԼԻ 30-ԻՅ (ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ
ԱՄՍԱԹՎԻՑ), ՄԻՆՁԵՎ 2013Թ.
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ն ԸՆԿԱՃ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱՐ**

Երևան, 2014թ.

ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Ֆոնդ

Ֆոնդի կառավարչի հայտարարությունը.....	3
2013թ. ներդրումային ռազմավարությունը և կապիտալի շուկաների բնութագիրը	4
Ղեկավարության հայտարարությունը 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման պատասխանատվության վերաբերյալ.....	5
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	6
Ֆինանսական հաշվետվություններ 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար	
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 31 դեկտեմբերի, 2013թ. դրությամբ.....</i>	8
<i>Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար.....</i>	9
<i>Հաշվետվություն փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվների փոփոխությունների մասին 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար.....</i>	10
<i>Հաշվետվություն դրամաան հոսքերի մասին 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար .....</i>	11
<i>Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....</i>	13-34
<i>Ներդրումների ժամանակացույց 31 դեկտեմբերի, 2013թ. դրությամբ.....</i>	13

Կապիտալ
ասեթ
մենեջմենթ

ԿԱՄ Պետական արժեթղթերի ֆոնդի ներդրողներին

Իր հիմնադրումից ի վեր «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն Հայաստանի և օտարերկրյա ներդրողներին առաջարկում է լուծումներ ներդրումային և կենսաթոշակային: Շուկա մուտք գործելով ԿԱՄ Պետական արժեթղթերի ֆոնդով (ԿԱՄ ՊԱՖ), ինչպես նաև այլ ներդրումային ֆոնդերի միջոցով, որոնք նախատեսում ենք հիմնել ապագայում, մենք հավատացած ենք, որ ներդրողներին հնարավորություն կունենանք առաջարկել մրցունակ այլընտրանք բանկային ավանդներին և ավանդական այլ ներդրումային սխեմաներին: Ներդրումային ֆոնդերը հասանելի կլինեն թե կորպորատիվ, թե մանրածախ հաճախորդներին, և կարող են հարմար լինել ինչպես երկարաժամկետ, այնպես էլ կարճաժամկետ ներդրումների համար:

Հիմնադրման պահից ի վեր ԿԱՄ Պետական արժեթղթերի ֆոնդն արդեն իսկ բացառիկ եկամտաբերություն է ապահովել իր ներդրողների համար: A, B և C կարգի փայերի դասերի եկամտաբերությունը ֆոնդի օպերացիոն գործունեության սկզբից՝ 2013թ. հունիսի 4-ից մինչ այսօր կազմել է համապատասխանաբար 30.68%, 30.29% և 30.00%: Թեև ակտիվների զուտ արժեքի աճը մեծապես կախված էր շուկայի տոկոսադրույքներում զգալի տատանումներից, այնուամենայնիվ մեզ հաջողվեց նպաստավոր արդյունք քաղել առկա իրադրությունից՝ ապահովելով միջինից բարձր հասույթ և հավելյալ արժեք ստեղծելով ներդրողների համար:

«Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն Ձեր ուշադրությանն է ներկայացնում ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի ֆոնդի 2013թ. գործունեությունը ներկայացնող հաշվետվությունը: Սույն հաշվետվությունը նպատակ ունի ներկայացնել ֆոնդի գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական տեղեկատվություն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Բացի այդ, մենք ներկայացրել ենք նաև ֆոնդի գործունեության արդյունքների և ֆոնդի կառավարման ռազմավարությանն առնչվող հակիրճ մեկնաբանություններ:

Հարցեր կամ մեկնաբանություններ ունենալու դեպքում, խնդրում ենք կապվել մեզ հետ: Երախտապարտ ենք «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ի հանդեպ ցուցաբերած վստահության համար: Մենք պատիվ ենք համարում մեր ջանքերը ձեր ներդրումային կարիքներին ծառայեցնելու հնարավորությունը և պլանավորում ենք աշխատել այդ ուղղությամբ նաև ապագայում:

Հարգանքով՝

Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Հայկ Ոսկանյան

ԿԱՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՖՈՆԴ

Ներդրումների նպատակայնությունը

ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Ֆոնդի նպատակը ընթացիկ եկամտի և կայուն աճի ապահովումն է ՀՀ պետական պարտատոմսերի կամ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված կամ ամբողջովին երաշխավորված պարտատոմսերի մեջ ներդնելու միջոցով: Ֆոնդը նպատակահարմար է պահպանողական ներդրողների համար, որոնք այնուամենայնիվ ցանկանում են ստանալ բարձր եկամտաբերություն և օգտվել Ֆոնդի ընձեռած բարձր իրացվելիությունից, առանց բարձր ռիսկերի: Ա դասը նախատեսված է երկարաժամկետ ներդրումային հորիզոն ունեցող ներդրողների համար (4 և ավելի տարի), B դասը՝ միջնաժամկետ ներդրումների (1-3 տարի), իսկ C դասը՝ կարճաժամկետ ներդրումների համար (մինչև 1 տարի):

Շուկայի նկարագիր

2013թ. զգալի փոփոխություններ տեղի ունեցան պետական արժեթղթերի շուկայում: Երրորդ եռամսյակի կեսերից սկսած ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը հայտարարում էր պետական արժեթղթերի տոկոսադրույքների կրճատման քաղաքականություն որդեգրելու իր մտադրության մասին: Այդ քաղաքականության հավանականությունը և հնարավորությունն ավելի ակնհայտ դարձան այն ժամանակ, երբ ՀՀ կառավարությունը 2013թ. սեպտեմբերին հաջողությամբ տեղաբաշխեց 700 մլն ԱՄՆ դոլլարի Եվրոբոնդեր, որպես ֆինանսավորման լրացուցիչ միջոց: Արդյունքում, արժեթղթերի շուկայում առավել զգալի դարձավ պետական արժեթղթերի առաջարկի անկման միտումը: Այս հեռանկարների ֆոնի վրա էր, որ 2013թ. 4րդ եռամսյակի ընթացքում դիտվեց տոկոսադրույքների անկում:

ՀՀ պետական արժեթղթերի շուկայի վրա ազդեցություն գործեց նաև պարտադիր կենսաթոշակային համակարգի ներդրումը, որի մեկնարկը նախատեսվում էր 2014թ. սկզբին: ՀՀ արժեթղթերի շուկայում ներդրումային այլընտրանքների բացակայության պայմաններում ակնկալվում էր, որ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների զգալի մասը կներդնեին պետական արժեթղթերում՝ մեծացնելով դրանց պահանջարկը: Ակնկալվող պահանջարկի նման աճը ազդեցություն ունեցավ նաև ներդրողների շրջանում պահանջարկ ունեցող պետական արժեթղթերի գնի վրա, և հանգեցրեց տոկոսադրույքների ավելի մեծ անկման: Օրինակ՝ 7 տարի ժամկետով պետական արժեթղթերի եկամտաբերության անկումը սեպտեմբերից դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում կազմեց մոտ 350 բազային կետ:

ՀՀ դրամի/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի տեսանկյունից շուկայում չեն դիտվել մեծ տատանումներ: ՀՀ դրամը որոշակիորեն արժևորվել է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ:

Պորտֆելի նկարագիր

Ֆոնդի գործունեության դրական արդյունքները հիմնականում պայմանավորված են պորտֆելում դրանց հարաբերական արժեքի առանձնահատուկ կարևորմամբ: Այդ մոտեցումը թույլ է տալիս ներդրում կատարել կայուն եկամտաբերությամբ պետական արժեթղթերում՝ գերակշռելով երկարաժամկետ գործիքները, արդյունքում օգուտ քաղելով տոկոսադրույքների առկա միջավայրից և նվազումից:

Մեր ներդրումային ռազմավարությունը կառուցելիս՝ մենք հիմնվել ենք այն ենթադրության վրա, որ այլընտրանքային ֆինանսավորման հասանելիությունը, մասնավորապես Եվրոբոնդերի առաջարկը, ինչպես նաև պահանջարկի ակնկալվող աճը՝ կապված կենսաթոշակային պարտադիր համակարգի ներդրման հետ, կնպաստի պետական արժեթղթերի արժեքի զգալի մեծացմանը: Այդպիսով, մենք սահմանել ենք պետական արժեթղթերի գերակա կշիռ՝ նվազեցնելով միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պետական արժեթղթերի կշիռը:

Ներդրումների արդյունքներ

2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի եկամտաբերության ընդհանուր ցուցանիշներ

ԿԱՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՖՈՆԴ	ՄԵԿ ԱՄԻՍ*	ԵՐԵՔ ԱՄԻՍ*	ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ ԱՄՍԱԹՎԻՑ*
Դաս A	6.93%	21.46%	30.68%
Դաս B	6.88%	21.28%	30.29%
Դաս C	6.80%	21.02%	30.00%

Չամսաձայն Ֆոնդի կանոնների, Կառավարիչը Ֆոնդի հիմնադրումից հետո մեկ տարվա ընթացքում պարտավոր է սահմանել և ներկայացնել այն համեմատական ուղենիշը, որի հիման վրա փայտտերերը պետք է հնարավորություն ունենան գնահատել Ֆոնդի եկամտաբերության մակարդակը՝ համեմատական ուղենիշների հիման վրա: Այդ համեմատական ուղենիշը պետք է սահմանվի՝ հիմք ընդունելով համանման գործիքների (ցուցանիշների) համար գործող չափանիշները՝ հաշվի առնելով ռիսկերի, եկամտաբերության, տարբեր ակտիվների խմբի ժամկետայնությունը: Սույն հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ ուղենիշը մշակման փուլում է:

Վերը նշված արդյունքները հիմնված են ակտիվների զուտ արժեքի վրա և ենթադրում են բաշխման ենթակա շահույթի կրկին ներդրում (եթե այդպիսին կա):

Նախկին ցուցանիշները ՉԵՆ նշանակում, որ դրանք շարունակվելու են ապագայում:

* չի տարեկանացված: Մեկ ամիս և երեք ամիս ժամանակահատվածները ներկայացնում են մինչև 2013թ.-ի դեկտեմբերի 31ը ընկած ժամանակահատվածները, համապատասխանաբար:

ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՂԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՐՁԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՉՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ և ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ԿԱՄ պետական արժեթղթերի ֆոնդի (այսուհետև՝ Ֆոնդ կամ ԿԱՄ ՊԱՖ) 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակը, գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը և սեփական կապիտալում փոփոխությունները ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՍ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները հասկանան որոշակի գործարքների էությունը, Ֆոնդի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական գործունեության այլ միջոցառումներն ու դրույթները և
- Ֆոնդի գործունեության անընդհատության սկզբունքն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

- Ֆոնդի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության և ապահովության մշակման, իրականացման և պահպանման համար,
- համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն արտացոլելու և բացահայտելու Ֆոնդի գործառնությունները և ցանկացած ժամանակ խելամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու Ֆոնդի ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռնեն Ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին,
- ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- Ֆոնդի ակտիվների անվտանգության ապահովման համար խելամիտ քայլերի իրականացման և
- խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են հրապարակման համար 2014 թվականի ապրիլի 14-ին:

Ստորագրված է ղեկավարության անունից՝

Հայկ Ոսկանյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Կարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, լիազոր ներկայացուցիչ

ԱՆԿԱՆ ԱՌԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՄ պետական արժեթղթերի ֆոնդի փայտերերին

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել ԿԱՄ պետական արժեթղթերի ֆոնդի կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 31 դեկտեմբերի 2013թ. դրությամբ, 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի ապահովման համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է՝ մեր կողմից իրականացված աուդիտի արդյունքում կարծիք արտահայտել ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտը իրականացրեցինք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողություններից, ներառյալ՝ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումների ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները նաև ներառում են ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների հիմնավորվածության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

«Դելոյթ» անվանումը վերաբերում է երաշխիքով սահմանափակված «Դելոյթ» թուշ թոմսցու Լիմիթեդ» բրիտանական մասնավոր ընկերությանը, ինչպես նաև դրա անդամ ֆիրմաների ցանցը ներկայացնող ցանկացած մեկ կամ մի քանի կազմակերպության, որոնցից յուրաքանչյուրն իրենից ներկայացնում է առանձին և անկախ իրավաբանական անձ: «Դելոյթ» թուշ թոմսցու Լիմիթեդ»-ի, նրա անդամ ֆիրմաների և իրավական կառուցվածքի մասին տեղեկատվություն ստանալու համար այցելեք www.deloitte.com/about: ԱՊՀ-ում «Դելոյթ»-ի իրավական կառուցվածքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու համար այցելեք www.deloitte.com/ru/about:

© 2014 «Դելոյթ» թուշ թոմսցու» ՓԲԸ: Բոլոր իրավունքները պաշտպանված են:

Կարծիք

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԱՍ պետական արժեթղթերի ֆոնդի ֆինանսական վիճակը և նույն ամսաթվին ավարտված ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

Սրբուհի Չակոբյան
Գործադիր տնօրեն

Դելոյթ Արմենիա ՓԲԸ
14 ապրիլի, 2014թ.

Արփինե Ղևոնդյան
Աուդիտի ղեկավար

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

(հազար դրամ)	Ծան.	31 դեկտեմբերի, 2013թ. դրությամբ
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	158
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7	76,578
Ընդամենը ակտիվներ		76,736
Պարտավորություններ		
Վճարման ենթակա շահութահարկ		3
Այլ կրեդիտորական պարտք		83
Ընդամենը պարտավորություններ (առանց փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների)		86
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ՝ մեկ փայի դիմաց 1,307, 1,303 և 1,300 դրամ արժեքով՝ համապատասխանաբար 5,814, 5,993 և 47,112 վճարման ենթակա A, B C դասի փայերի պայմաններում	8	76,650

Ստորագրվել են ղեկավարության անունից՝ 2014թ. ապրիլի 14-ին

Հայկ Ոսկանյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Կարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, լիազոր ներկայացուցիչ

ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐՂՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

(հազար դրամ)	Ծան	2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար
Տոկոսային եկամուտ	9	2,980
Չուտ օգուտ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	10	11,688
Ընդամենը գործառնական եկամուտ		14,668
Ներդրումային կառավարման վճարներ	11	(379)
Պահառուական վճարներ		(37)
Միջնորդավճարների գծով ծախս		(3)
Շահութահարկի գծով ծախս		(3)
Ընդամենը գործառնական ծախսեր		(422)
Գործառնական շահույթ		14,246
Ֆինանսական ծախսեր		-
Ժամանակաշրջանի շահույթ		14,246
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ		14,246

Ստորագրվել են ղեկավարության անունից՝ 2014թ. ապրիլի 14-ին

Հայկ Ոսկանյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Կարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, լիազոր ներկայացուցիչ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՓԱՅԱՏԵՐԵՐԻՆ ՎԵՐԱԳՐԵԼԻ ՉՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(հազար դրամ)	Վճան	2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար
Փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ 2013թ. ապրիլի 30-ի (հիմնադրման ամսաթվի) դրությամբ		-
Փայտերերի կողմից կատարված ներդրումներ և մարումներ՝ Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ		62,404
Փայերի մարմանն ուղղված վճարումներ		-
Չուտ աճ փայերով գործարքներից		62,404
Գործառնություններից փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ ժամանակաշրջանում		14,246
Փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8	76,650

Ստորագրվել են ղեկավարության անունից՝ 2014թ. ապրիլի 14-ին

Հայկ Ոսկանյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Կարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, լիազոր ներկայացուցիչ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

(հազար դրամ)	Ճան	2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ		2,546
Վճարված տոկոսներ		-
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների ձեռքբերում		(83,360)
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վաճառքից ստացված միջոցներ		18,904
Վճարված գործառնական ծախսեր		(336)
Չուղղ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(62,246)
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		
Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ	8	62,404
Փայերի մարմանն ուղղված վճարներ		-
Չուղղ դրամական միջոցներ ֆինանսական գործունեությունից		62,404
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		
		158
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ 2013թ. ապրիլի 30-ի (հիմնադրման ամսաթվի) դրությամբ		
		-
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		
		-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6	158

Ստորագրվել են ղեկավարության անունից՝ 2014թ. ապրիլի 14-ին

Հայկ Ոսկանյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Կարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, լիազոր ներկայացուցիչ

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

1. ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

(հազար դրամ)

31 դեկտեմբերի,
2013թ.

Անվանական արժեքը   Նկարագրություն
(ՀՀ դրամով)

Իրական արժեք

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն և մարմիններ—99.9%

Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր –99.9%

16,000	12%, 17/02/2021, կիսամյակային, ՀՀ դրամով	17,395
12,400	12%, 17/02/2018 կիսամյակային, ՀՀ դրամով	13,753
5,000	10%, 29/04/2016 կիսամյակային, ՀՀ դրամով	5,153
13,100	11%, 29/04/2017, կիսամյակային, ՀՀ դրամով	13,792
12,700	11%, 07/02/2028, կիսամյակային, ՀՀ դրամով	13,410
12,900	10%, 29/04/2018, կիսամյակային, ՀՀ դրամով	13,075

**Ընդամենը՝ Հայաստանի հանրապետության
պետական արժեթղթեր** **76,578**

Ընդամենը՝ ՀՀ կառավարության և պետական մարմինների գծով՝ **76,578**

(արժեքը հազար ՀՀ դրամով՝ 68,020)

Ընդամենը՝ ներդրումներ (ՀՀ դրամով՝ 68,020)՝ 99.9% **76,578**

Պարտավորությունները գերազանցող այլ ակտիվներ՝ 0.1% **72**

Զուտ ակտիվներ՝ 100.0% **76,650**

2. Հաշվետու Ֆոնդը

ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Ֆոնդը (այսուհետև՝ ԿԱՄ ՊԱՖ կամ Ֆոնդ) իրենից ներկայացնում է բաց պայմանագրային ներդրումային ֆոնդ: Հանդիսանալով ներդրումային ֆոնդ, այն ունի կարճաժամկետից մինչև երկարաժամկետ աճի նպատակներ: Ֆոնդը հիմնադրվել է 2013թ. ապրիլի 30-ին՝ անսահմանափակ ժամկետով, որպես բաց ներդրումային ֆոնդ համաձայն ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ Կենտրոնական բանկի թիվ 123-Ա որոշմամբ: Ֆոնդի գրանցման հասցեն է՝ Խորենացու 15, 5-րդ սենյակ, Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն:

Ֆոնդերի ներդրումային նպատակն է՝ հասնել կայուն միջնաժամկետ եկամտաբերության՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով կապիտալի անվտանգությունը այն ներդնելով տեղական շուկայում դիվերսիֆիկացված կապիտալի արժեթղթերի, տոկոսակիր արժեթղթերի և այլ ածանցյալ գործիքների պորտֆելում՝ մի քանի արժույթներով: Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել պետական արժեթղթերում և պետական արժեթղթերի ածանցյալ գործիքներում, այդ թվում՝ կանոնակարգվող շուկայից դուրս գտնվող ածանցյալ գործիքներում՝ պայմանով, որ գործարքները կիրականացվեն կարգավորվող պայմանագրային կողմերի հետ և գործիքը կտրամադրի բավարար իրացվելիություն և իրական արժեքի որոշման հնարավորություն:

Ֆոնդի ներդրումային գործունեությունը կառավարվում է «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ (այսուհետև՝ «Կառավարիչ») կողմից, որը հիմնադրվել է 2012 հոկտեմբերի 18-ին և գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում որպես ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ՝ ստանալով թիվ 1 լիցենզիան: Կառավարիչը պատասխանատու է ֆոնդի, ներդրումների կառավարման և փայտերերի/մասնակիցների հաշվառման համար: Կառավարիչը ֆոնդի հաշվապահությունն իրականացնելու համար ներգրավել է «Էյ Էն Աուդիտ» ՓԲԸ ընկերությանը, իսկ ֆոնդի պահառու՝ «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ-ին: :

Ֆոնդի փայերը ենթակա են մարման՝ դրանց տնօրինողի հայեցողությամբ: Փայերը չեն կարող գնվել/վաճառվել արժեթղթերի շուկայում:

Ֆոնդի՝ 2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամկետի համար ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար Կառավարչի տնօրենների խորհրդի որոշմամբ 2014թ. ապրիլի 14-ին:

«Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է Ֆոնդի ներդրումային խորհրդատուն (այսուհետև՝ «խորհրդատու»): «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է պրն. Տիգրան Կարապետյանի վերջնական վերահսկողության տակ գտնվող «Կապիտալ Ինվեսթմենթս» ֆինանսական հոլդինգային ընկերության դուստր ընկերություն:

Գործարար միջավայրը

Կարգավորող մարմինները և վերահսկում են Ֆոնդի և Կառավարչի գործունեության տարաբնույթ ոլորտները, և կարող են իրականացնել ստուգումներ՝ կիրառելի օրենսդրության, կանոնակարգերի և կանոնների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով: Այս օրենսդրությունը, կանոնակարգերը և կանոնները կարգավորում են գործունեության տարբեր ասպարեզները, ներառյալ՝ վաճառքի և մարքեթինգային գործունեությունը, թրեյդինգային գործառնությունները, հաճախորդների ակտիվների գծով կիրառվող մոտեցումը, շարունակական մասնագիտական վերապատրաստումը, փողերի լվացման կանխարգելման գործունեությունը, հաճախորդի ճանաչման քաղաքականությունը, հաշվետվությունների և հաշվառման վարումը, ինչպես նաև տնօրենների, ղեկավար և շարքային աշխատակիցների վարվելակարգի կանոնները:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ֆոնդն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, Ֆոնդի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, կարող է լրացուցիչ բարդություններ ստեղծել Հայաստանում գործող ընկերությունների համար:

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
Ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Տոնդի ակտիվները հիմնված են Հայաստանի Հանրապետությունում: Չարգացող երկրների ֆինանսական շուկաները, ինչպիսին է Հայաստանի Հանրապետությունը, ավելի շատ են ենթարկվում գանազան ռիսկերի, քան ավելի զարգացած երկրների շուկաները: Ինչպես դիտվել է նախկինում, փաստացի կամ թվացյալ ֆինանսական խնդիրները կամ զարգացող տնտեսությամբ երկրներում ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Հայաստանի ներդրումային միջավայրի, և նրա տնտեսության ընդհանուր վիճակի վրա: Տոնդի ակտիվների վրա բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ ընդհանուր տնտեսական վիճակը, արժեթղթերի շուկայում, կանոնակարգային դաշտում և աշխարհաբաղաբալան այլ փոփոխությունները, որոնք բոլորն էլ դեր ունեն ակտիվների գնահատման, թրեյդինգային գործունեության, տոկոսադրույքների, ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության նկատմամբ, և դուրս են Տոնդի վերահսկողությունից: Վարկային շուկաների իրադրության վատթարացումը, կարճաժամկետ տոկոսադրույքների և արժեթղթերի գնահատումներում նվազումները բացասական ազդեցություն ունեն փայտերերին վերագրելի գուտ ակտիվների արժեքի վրա:

Երկրի ապագա տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղության վրա իրավական, կանոնակարգման և քաղաքական զարգացման հետ միասին զգալիորեն ազդում են կառավարության կողմից ընդունված հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունները: Համաշխարհային ֆինանսական ցնցումները, որոնք 2009 և 2010թթ. բացասաբար ազդեցին ՀՀ ֆինանսական և կապիտալի շուկաների վրա, նահանջել են, և ՀՀ տնտեսությունը նորից սկսել է աճ ցուցաբերել հետճգնաժամային շրջանում՝ 2011 և 2012թթ.: Այնուամենայնիվ, որոշակի էական անորոշություններ դեռևս առկա են: Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի կանխատեսել բոլոր զարգացումները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական ոլորտի, և տնտեսության վրա ընդհանուր առմամբ, և հետևաբար, չի կարող կանխատեսել այն ազդեցությունը որ այդ փոփոխությունները կարող են ունենալ Տոնդի գուտ ակտիվների արժեքի վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են ընթացիկ գործառնական և բիզնես միջավայրի ազդեցությունը Տոնդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատումներից:

3. Պատրաստման հիմունքները

ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Տոնդի ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՀՀՄՍ) համաձայն:

բ) Պատրաստման հիմունքները

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշակի ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ապրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

Իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս՝ անկախ նրանից, թե արդյոք գինը ուղղակիորեն դիտարկելի է կամ գնահատվել է՝ օգտագործելով այլ գնահատման մեթոդներ: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում ակտիվի կամ պարտավորության բնութագրերը, եթե շուկայի մասնակիցներն այդ բնութագրերը հաշվի կառնեն չափման ամսաթվի դրությամբ ակտիվի կամ պարտավորության գինը որոշելիս: Այս ֆինանսական հաշվետվություններում չափման և/կամ այլ բացահայտումների նպատակով իրական արժեքը որոշվում է նման սկզբունքներով:

Ի լրումն՝ ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով իրական արժեքի չափումները դասակարգվում են մակարդակ 1, 2 և 3-ի՝ ելնելով իրական արժեքի չափումներում օգտագործված սկզբնական տվյալների դիտարկելիության աստիճանից, ինչպես նաև այդ սկզբնական տվյալների՝ իրական արժեքով չափման ամբողջական պատկերի վրա ազդեցության էականության աստիճանից: Այդ մակարդակները կարելի է

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Նկարագրել հետևյալ կերպ՝

- Մակարդակ 1-ի դեպքում մուտքային տվյալներ են հանդիսանում ակտիվ շուկայում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների նշված գները (չճշգրտված), որոնք Ֆոնդին հասանելի են չափման ամսաթվի դրությամբ:
- Մակարդակ 2-ի մուտքային տվյալներն իրենցից ներկայացնում են մակարդակ 1-ում նշված գներից տարբերվող մուտքային տվյալները, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով:
- Մակարդակ 3-ի մուտքային տվյալները իրենցից ներկայացնում են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալները:

Ֆոնդն իր հաշվապահական հաշվառումն իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվապահական գրառումների հիման վրա և ճշգրտվել են՝ ՖՀՄՍ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Ֆոնդն ընդհանուր առմամբ ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն ըստ իրացվելիության: Ստացվելիք և վճարվելիք գումարներին վերաբերող վերլուծությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից հետո 12 ամիսների ընթացքում (ընթացիկ) և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում (ոչ ընթացիկ) ներկայացված են ծանոթագրություն 5-ում:

գ) Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված միավորները չափվում են այն տնտեսական միջավայրում գործող արժույթով, որում Ֆոնդն իրականացնում է իր գործունեությունը («Գործառնական արժույթ»): Ֆոնդի գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է (այսուհետև՝ դրամ): Բոլոր արժեքները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ

դ) Հարկում

Ներդրումային ֆոնդերի մասին ՀՀ օրենսդրության համաձայն, Ֆոնդի համար կիրառելի չէ շահութահարկ, կապիտալ հասույթների հարկում կամ այլ հարկատեսակներ: Ֆոնդը հարկվում է 0.01% դրույթով՝ որպես հարկման հիմք ընդունելով տարեկան ընդհանուր զուտ ակտիվները:

ե) հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

զ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ներառյալ ապագա իրադարձությունների ակնկալիքների վրա, որոնք կարող են տեղի ունենալ տվյալ հանգամանքներում: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Ղեկավարությունը նաև գնահատումներից բացի, որոշակի դատողություններ է կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում: Դատողությունները, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված գումարների և գնահատումների վրա, և որոնք կարող են զգալի ճշգրտումներ առաջ բերել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում առաջիկա ֆինանսական տարվա ընթացքում, վերաբերում են իրական արժեքի գործիքներին: Իրական արժեքի լավագույն վկայություն է հանդիսանում դրա գինը ակտիվ շուկայում:

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
Ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Շուկայում գնի բացակայության դեպքում Ֆոնդն օգտագործում է այլ գնահատման տեխնիկաներ, մասնավորապես՝ թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին շուկաներում համանման գործիքների հետ համեմատության մեթոդը: Իրական արժեքի չափումները ներկայացված են ծանոթագրություն 12-ում:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են գործառնական արժույթի՝ համապատասխան արտարժույթի համար գործարքի օրվա դրությամբ բորսայի փակման փոխարժեքով, դրա բացակայության դեպքում՝ ՀՀ ԿԲ հայտարարած միջին փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ առկա փոխարժեքով:

Արտարժույթային հողվածների վերահաշվարկումից (վերագնահատումից) առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես զուտ օգուտ (կորուստ) արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերաչափումից առաջացող զուտ օգուտի կամ վնասի տարր:

բ) Տոկոս

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը՝ ներառյալ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Ֆոնդն արդյունավետ տոկոսադրույթի հաշվարկման ժամանակ գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքների բոլոր պայմանագրային պայմանները, բայց ոչ ապագա պարտքային կորուստները: Ստացված կամ ստացվելիք տոկոսները, վճարված կամ վճարվելիք տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:

գ) Արժեթղթերով գործարքներ և ներդրումային եկամուտ

Արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են գործարքի (արժեթղթերի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Ծահաբաժինների տեսքով եկամուտը հաշվառվում է նախորդ շահաբաժնի ամսաթվին: Արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է՝ միջին կշռված ինքնարժեքի հիմունքով:

Ինչ վերաբերում է կարճաժամկետ և ֆիքսված եկամտաբերությամբ ներդրումներին, զեղչերը և Էմիսիոն եկամուտները ամորտիզացվում են և հաշվառվում են ներդրումային եկամուտում: Վաճառված արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է ամորտիզացված արժեքի հիմքով:

Համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում, իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտը ներառում է իրական արժեքի բոլոր իրացված և չիրացված փոփոխությունները, արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունները, սակայն չի ներառում տոկոսների և շահաբաժինների տեսքով եկամուտը:

դ) Ծախսեր

Բոլոր ծախսերը, ինչպես նաև կառավարչի ծախսերը և վճարները կապված ֆոնդի գծով պարտականությունների իրականացման հետ կարող են ծախսագրվել ֆոնդին, ըստ ֆոնդի կանոնների:

Ֆոնդից գանձվող կառավարման միջնորդավճարը ներայացված է ծանոթագրություն 11-ում:

ե) Վճարներ և կոմիսիոն ծախսեր

Վճարները և կոմիսիոն ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համաապաստխան ծառայությունների կատարումից հետո:

զ) Ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարում շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ. Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ ա) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, գ) վարկեր և դեբիտորական պարտքեր: Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման բնույթից և նպատակից և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ.

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը պահվում է վաճառքի համար կամ նախատեսված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվ:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում վաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է ֆոնդի կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը նախատեսված չէ կամ չի օգտագործվում որպես հեղջավորման գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվներից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,

- եթե նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ՝
- ֆինանսական ակտիվը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, ֆոնդի փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային

ռազմավարության համաձայն, և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ

- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ՀՀՄՍ 39. *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներկայացվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասները, որոնք առաջանում են եկամուտներում կամ ծախսերում ճանաչվող վերաչափման արդյունքում: Ծահույթում կամ վնասում ճանաչվող զուտ օգուտը կամ վնասները ներառում են ֆինանսական ակտիվի գծով վաստակած բոլոր շահաբաժինները և տոկոսները և ներառվում են «այլ օգուտներ և վնասներ» և «տոկոսային եկամուտ» տողում, շահույթի, վնասի և այլ համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքը որոշվում է նկարագրված եղանակով (տես ծանոթագրություն 12):

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնց գծով Բանկն ունի մինչև մարման ժամկետը պահելու հաստատուն մտադրություն և կարողություն: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեքը:

Եթե Տոնդը որոշեր վաճառել կամ վերադասակարգել մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների զգալի մասը նախքան դրանց մարման ժամկետը (բացառությամբ հատուկ հանգամանքների առկայության), ողջ դասը կորակագրվեր և պետք է դասակարգվեր որպես վաճառքի համար մատչելի: Ավելին, Տոնդին կարգելվեր ընթացիկ տարում և դրան հաջորդող երկու տարիների ընթացքում դասակարգել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ են, որոնք դասակարգվում են որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ չեն դասակարգվում որպես ա) վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ՝ գ) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով ճանաչվող ֆինանսական ակտիվներ:

Իրական արժեքը որոշվում է նկարագրված եղանակով: Իրական արժեքի փոփոխությունից օգուտը և վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտ և կուտակվում են ներդրումների վերազնահատման պահուստում, բացառությամբ ոչ ժամանակավոր արժեքը կման կորուստների, արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով հաշվարկված տոկոսի, շահաբաժինների տեսքով եկամտի, դրամային ակտիվների դեպքում՝ արտարժույթի փոխարկումից օգուտի և վնասի, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Այն դեպքում երբ ներդրումն օտարվում է կամ համարվում է արժեքը կման, նախկինում ներդրումների վերազնահատման պահուստում կուտակված օգուտը կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Արտարժույթով արտահայտված՝ վաճառքի համար մատչելի դրամային ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է այդ արտարժույթով և փոխարկվում է հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ գործող սփոթ փոխարժեքով: Ծահույթում կամ վնասում ճանաչված՝ արտարժույթի փոխարկումից օգուտները և վնասները որոշվում են՝ հիմք ընդունելով դրամային ակտիվի ամորտիզացված արժեքը: Արտարժույթի փոխարկումից առաջացած այլ օգուտները և վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտում:

Վաճառքի համար մատչելի՝ սեփական կապիտալում ներդրումները, որոնց գծով գործող շուկայում առկա չէ շուկայական արժեք, և որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել, չափվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեքը կմանից կորուստները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջում:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր. Առևտրային դեբիտորական պարտքերը, վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք ունեն ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներ, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում դասակարգվում են որպես «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեքը: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը, բացառությամբ կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի, որոնց դեպքում տոկոսի ճանաչումը

Եական ազդեցություն չէր ունենա:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը. Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ֆոնդը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ֆոնդը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ֆոնդը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ֆոնդը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը:

Եթե Ֆոնդի շարունակվող ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի միայն մի մասով է (օրինակ՝ երբ Ֆոնդը պահպանում է փոխանցված ակտիվի մի մասը հետգնելու օպցիոնը), ապա Ֆոնդը ֆինանսական ակտիվի նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխում է այն մասի, որն այն շարունակում է ճանաչել շարունակվող ներգրավվածության ներքո, և այն մասի միջև, որն այն այլևս չի ճանաչում՝ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա: Այլևս չճանաչվող մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և այլևս չճանաչվող մասի դիմաց ստացված հատուցման և դրա վրա բաշխված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարների տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը բաշխվում է այն մասի, որը շարունակվում է ճանաչվել, և այլևս չճանաչվող մասի միջև՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ.

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է վաճառքի համար կամ դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետգնման նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Բանկի կողմից համատեղ ղեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ օգտագործվում որպես հեղջավորման գործիք:

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե՝

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ
- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, ընկերության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- Այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսի և ՀՀՄՍ 39. Ֆինանսական գործիքներ: ճանաչումը և չափումը թույլ է տալիս որջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի

միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացվում են իրական արժեքով, իսկ դրանց վերաչափումից առաջացող բոլոր օգուտները կամ վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ցանկացած տոկոս, որը վճարվել է ֆինանսական պարտավորության գծով և ներառվում է «տոկոսային ծախս» տողում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունում: Իրական արժեքը որոշվում է նկարագրված եղանակով:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, առանց գործարքի ծախսերի:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն զեղչում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարզավճարներ կամ զեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա զուտ հաշվեկշռային արժեքին:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում. Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ֆոնդի պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն Էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների Էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Է) Մարման ենթակա փայեր և մարման ենթակա փայերի փայատերերին վերագրվող զուտ ակտիվներ

Ֆոնդն ունի երեք դասի թողարկված փայեր՝ Դաս A, Դաս B և Դաս C, որոնք ստորադասված են Ֆոնդի պարտավորություններին և բոլոր Էական առումներով դրա հետ գտնվում է միևնույն մակարդակի վրա և ունի միևնույն պայմանները: Մարման ենթակա փայերը ցանկացած պահի կարող են վերադարձվել Ֆոնդին կանխիկացման նպատակով: Մարման ենթակա փայերը դասակարգվում են սեփական կապիտալում և չափվում են մարման մեծության չափով:

Մարման ենթակա փայերը թողարկվում և մարվում են հիմք ընդունելով մեկ փայի դիմաց Ֆոնդի սահմանած զուտ ակտիվի արժեքը՝ հաշվարկված Ֆոնդի զուտ ակտիվների բաժանման եղանակով, համաձայն Ֆոնդի կանոնների (որոնք համապատասխանում են ՖՐՄՍ պահանջներին): Թողարկված և մարված փայերի դիմաց ստացված հասույթը և կատարված վճարումները հաշվառվում են որպես շարժ փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների փոփոխության մասին հաշվետվությունում:

Ֆոնդի զուտ ակտիվների արժեքը որոշվում է յուրաքանչյուր Ֆոնդին վերաբերող Կանոնների փաստաթղթերում սահմանված պահին՝ յուրաքանչյուր գործառնական օր («Գնահատման ամսաթիվ») և ցանկացած այլ ամսաթվի դրությամբ, ինչպես կարող է անհրաժեշտ համարվել Կառավարչի կամ նրա կողմից նշանակված անձի կողմից:

ը) Բաշխումներ փայտերերին

Կառավարչի նպատակն է՝ Ֆոնդի եկամուտը չբաշխել փայտերերին, այլ վերստին ներդնել Ֆոնդում:

5. Ռիսկերի կառավարում

Ֆոնդի գործունեությանը բնորոշ են մի շարք ֆինանսական ռիսկեր, ինչպիսիք են՝ շուկայական, վարկային, իրացվելիության ռիսկերը, ինչպես նաև՝ ոչ ֆինանսական ռիսկեր, ինչպիսիք են՝ տեխնոլոգիական, գործառնական, իրավաբանական և վարկանիշային ռիսկերը: Այս ռիսկերի հայտնաբերումը և կառավարումը կարևորագույն դեր է խաղում Կառավարչի և Ֆոնդի հաջողության և ֆինանսական կայունության տեսանկյունից: Այս ծանոթագրությունը ներկայացնում է նշված ռիսկերի հավանականությունը Ֆոնդի համար, այդ ռիսկերի չափման և կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները:

Կառավարիչն ակտիվ դեր ունի ռիսկերի կառավարման գործընթացում, ինչպես նաև ունի սահմանած քաղաքականություններ և ընթացակարգեր, համաձայն որոնց տարբեր ստորաբաժանումներ և վերահսկողություն իրականացնող միավորներ պատասխանատու են գանազան ռիսկերի հայտնաբերման, չափման և վերահսկողության իրականացման համար: Ռիսկերի կառավարման աշխատանքների վերահսկողությունն իրականացնում է Կառավարչի գործադիր մարմինը, որը պատասխանատու է ռիսկի գործոնների ուսումնասիրության և վերահսկողության համար, և վարում է ռիսկերի կառավարման քաղաքականության և գործընթացների շարունակական մշակման և բարելավման աշխատանքները: Առանձնահատուկ ռիսկ պարունակող ոլորտներն են՝

- վարկային և շուկայական ռիսկերը, որոնք առաջանում են որոշակի արժեթղթերի գծով դիրքերի ձեռքբերման հետևանքով,
- տեղեկատվական անվտանգության և տվյալների պաշտպանության ռիսկերը, որոնց գծով առանձնահատուկ ուշադրություն պահանջող ոլորտներն են տեղեկատվական անվտանգության և տվյալների պաշտպանության քաղաքականությունը, ընթացակարգերը և վերահսկողությունները,
- ներդրումների կառավարումը, որտեղ առանձնահատուկ ուշադրություն են պահանջում այն գործողությունները, որտեղ Ֆոնդը և նրա պրինցիպալները հանդես են գալիս որպես ներդրումային կառավարիչներ ,
- գործառնական ռիսկերը, որտեղ առանձնահատուկ կարևորություն է տրվում ներքին գործընթացների, մարդկային ռեսուրսների և համակարգերի աշխատանքների ոչ պատշաճ կատարմանը կամ խափանմանը կամ արտաքին միջադեպերի կամ հարաբերությունների (մատակարարներ, գործընկերներ) գծով առաջանալիք ռիսկերին:

Ղեկավարության կողմից սահմանված են քաղաքականություններ և ընթացակարգեր, որոնցով պետք է առաջնորդվեն աշխատակիցները՝ հաճախորդների հետ հարաբերություններում, ինչպես նաև գանազան գործընկերների հետ փոխհարաբերություններ կառուցելու պայմանները: Հաճախորդներին առնչվող քաղաքականություններում անդրադարձ է արված հաճախորդների կողմից ֆոնդերում մասնակցության, տվյալների և ֆիզիկական անվտանգության, ոլորտի կանոնակարգերի և էթիկայի կանոնների պահպանման հարցերին, ինչպես նաև կարգավորվում են աշխատակիցների և խորհրդատուների վարքագծի կանոնները:

Կառավարչի գործունեությանը բնորոշ են ռիսկեր: Հետևաբար, չնայած ռիսկային ոլորտների հայտնաբերման ուղղված քայլերին, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման քաղաքականություններին և ընթացակարգերին, չի կարելի բացառել, որ Կառավարիչը և Ֆոնդը կարող են անկանխատեսելի վնասներ կրել գործառնական և այլ ռիսկերի առաջացման արդյունքում:

ա) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական ռիսկերն այն ռիսկերն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքներից, որոնց հակված է Ֆոնդը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում կամ ավարտին: Ֆինանսական ռիսկն իրենից ներկայացնում է շուկայական ռիսկը (ներառյալ՝ տոկոսադրույքի ռիսկը, արտարժույթի ռիսկը և այլ գնային ռիսկերը, վարկային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը): Ֆինանսական ռիսկի կառավարման գործառնությունն առաջնային նպատակն է՝ սահմանել ռիսկի սահմանաչափերը, այնուհետև՝ ապահովել, որ ռիսկի հակվածությունը մնա այդ սահմանաչափի շրջանակներում:

ԿԱՍ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
Ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ֆոնդը կարող է պահպանել ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տարբեր դիրքեր՝ համաձայն իր ներդրումային կառավարման ռազմավարության: Ֆոնդի կանոններում սահմանված են ներդրումային քաղաքականությունը և ուղղությունները, որոնք ամփոփում է ֆոնդի ընդհանուր ռազմավարությունը, ռիսկի դիմելու ցանկությունը և ընդհանուր ռիսկերի կառավարման փիլիսոփայությունը: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելի սահմանափակումները կարգավորված են Նախ ԿԲ խորհրդի 06 դեկտեմբերի 2011թ. թիվ 337-Ն որոշմամբ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը կորստի ռիսկն է, որ կարող է առաջանալ փոխառուի, ապահովագրողի կամ պայմանագրային կողմի՝ պայմանավորվածության համաձայն ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու կարողության վատթարացման արդյունքում: Ֆոնդը կրում է պարտքային ռիսկ առաջին հերթին ներդրումային գործունեության և բանկերում մնացորդների գծով: Ֆոնդը փորձում է կառավարել իր պարտքային ռիսկը՝ կիրառելով վերահսկվող ներդրումային ռազմավարություն, ինչպես նաև կիրառելով ողջամիտ դատողություն բանկային գործընկերներ ընտրելիս: Ֆոնդը կարող է կատարել ֆինանսավորման ապահով գործարքներ, մասնավորապես՝ վաճառքի և հետզնման պայմանագրեր (ռեպո պայմանագրեր), կամ գնման և վերավաճառքի պայմանագրեր (հակադարձ հետզնման պայմանագրեր)՝ Ֆոնդի ակտիվների մինչև 10% չափով: Ապահով գործարքների գծով, որոնք ներառում են հետզնման և վերավաճառքի պայմանագրերը, Ֆոնդին թույլ է տրվում վաճառել կամ վերագրավադրել որպես գրավ պահվող արժեթղթերը և օգտագործել այս արժեթղթերը դրանց փոխառության գործարքներում կամ փոխանցել պայմանագրային կողմերին՝ կարճ դիրքերի փակման նպատակով:

Կառավարիչը պատասխանատու է պարտքային ռիսկի վերահսկողության համար և պատասխանատու է ֆոնդի պարտքային ռիսկի կառավարման համար, այդ թվում՝ պարտքային քաղաքականության ձևակերպում, գրավի պահանջների բավարարում, վարկերի գնահատում, պարտքային ռիսկի ուսումնասիրություն և գնահատում, պայմանագրային կողմերի գծով, ինչպես նաև ըստ թողարկողի, վարկային ռեյտինգի միջակայքերի, շուկայի իրացվելիության և երկրի գծով կուտակումների սահմանափակում: Ղեկավարությունը կանոնավորապես գնահատում է ակտիվների որակը: Ֆոնդը սահմանում է իր ռիսկի ախորժակը՝ հաստատելով սահմանափակումների քաղաքականություն, մասնավորապես խոշոր գործարքների գծով սահմանելով հաստատումների մեխանիզմ:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկի հակվածությունը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում՝

(հազար դրամ)	Հաշվեկշռային առժեռ	Երկիր	Վարկանիշ
Ակտիվ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	158	Հայաստան	Չվարկանշված
Իրական արժեքվ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			
ՀՀ պետական արժեթղթեր	76,578	Հայաստան	Չվարկանշված
	76,736	-	-

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահվում են մեկ ֆինանսական կազմակերպությունում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ 0.2% կենտրոնացումով զուտ ակտիվների նկատմամբ: Ֆոնդի ֆինանսական կատարողականը վերահսկվում է եռամսյակային կտրվածքով կամ ավելի հաճախակի, ըստ անհրաժեշտության, Կառավարչի կողմից ֆինանսական ռիսկի կառավարման գործընթացների շրջանակներում:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չկան ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվներ:

**ԿԱՍ Պետական Արժեթղթերի Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ֆոնդը դժվարություն կունենա իր այն ֆինանսական պարտավորությունները կատարելիս, որոնց մարումը նախատեսվում է կատարել կանխիկով կամ այլ ֆինանսական ակտիվներով: Ֆոնդը իրացվելիության լրացուցիչ մակարդակ է ապահովում՝ օվերնայթ կանխիկ միջոցներով և կարճաժամկետ ներդրումներով, դրանով իսկ ապահովելով օրական ֆինանսավորման կարիքները և զուտ ակտիվների աճը փայտատերերի համար: Կանխիկի դիրքի և դրամական հոսքերի վրա ազդող գործոնները ներառում են արժեթղթերով ներդրումային գործունեությունը, փայերի բաժանորդագրման և մարման տեմպերը: Այս գործոնների համակցությունը կարող է առաջացնել էական տատանումներ որոշակի ժամկետներում կանխիկի դիրքի գծով:

Ֆոնդի մոտեցումը իրացվելիության կառավարման խնդրին կայանում է նրանում, որպեսզի հնարավորինս բավարար իրացվելիություն ապահովվի պարտավորությունների, ներառյալ՝ փայերի մարման համար, թե ընթացիկ, և թե սթրեսային իրավիճակներում, առանց Ֆոնդի վարկանիշին անընդունելի վնաս հասցնելու կամ կորուստներ առաջացնելու:

Ըստ կանոնների, Ֆոնդը պարտավոր է մարել փայերը (օրենքով սահմանված կարգով) համապատասխան ծանուցում ստանալուց հետո երեք օրվա ընթացքում: Համապատասխանաբար, իրացվելիություն ապահովելու համար Ֆոնդը հաշվի է առնում արդեն իսկ ստացված և ակնկալվող՝ փայերի մարման ծանուցումները:

Ֆոնդը չի պահում կանխիկ միջոցներ՝ բոլոր այդ պահանջները բավարարելու համար, քանի որ փորձը ցույց է տալիս, որ մարման տեմպերը կարող են կանխատեսվել ողջամիտ մակարդակով, և ղեկավարությունը կարծում է, որ Ֆոնդի ակտիվները բարձր իրացվելի են և կարող են վաճառվել ըստ պահանջի՝ ապահովելու համար ֆինանսական պարտավորությունների գծով կանխիկի արտահոսքերը:

Ստորև բերված աղյուսակում, ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ճանաչված են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ներկայացնում են Ֆոնդի մնացած պայմանագրային մարման ժամկետները իր ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով: Աղյուսակը կազմվել է հիմք ընդունելով ֆինանսական պարտավորությունների չզդեչված դրամական հոսքերը, ելնելով ամենավաղ ամսաթվից, երբ Ֆոնդի համար կարող է առաջանալ վճարման պարտավորություն:

(հազար դրամ)	Հաշվե- կշռային արժեք	Տպահանջ և մինչև մեկ ամիս ժամկետով	1-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Այլ կրեդիտորական պարտք	86	86	-	-	-	-
Փայատերերին վերագրելի ակտիվներ	76,650	76,650				
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	76,736	76,736	-	-	-	-

Ֆոնդն իր իրացվելիության ռիսկը կառավարելու համար ներդրում է կատարում այնպիսի արժեթղթերում, որոնք հնարավոր կլինի իրացնել 30 օրից պակաս ժամկետում:

Ըստ ղեկավարության գնահատումների, որոշակի ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող դրամական հոսքերը տարբերվելու են դրանց պայմանագրով նախատեսված պայմաններից, ելնելով նրանից, որ ղեկավարությունը կարող է իր հայեցողությամբ տնօրինել դրամական հոսքերը, կամ նախորդ փորձը ցույց է տալիս, որ դրամական հոսքերը կարող են տարբերվել պայմանագրով նախատեսված պայմաններից:

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Ղեկավարությունը տևորհում է արժեթղթերի պորտֆել, որն իրացվելի է և կարող է օգտագործվել ֆինանսական պարտավորությունների և փայերի մարման արտահոսքերն ապահովելու համար: Ստորև բերված աղյուսակում, ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ճանաչված են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ներկայացված են զեղչված հիմունքներով, և հիմնված են դրանց պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա:

(հազար դրամ)	Հաշվե- կշռային արժեք	Ցպահանջ և մինչև մեկ ամիս ժամկետով	1-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	158	158	-	-	-	-
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	76,578	-	3,953	3,732	51,188	17,705
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	76,736	158	3,953	3,732	51,188	17,705
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Այլ կրեդիտորական պարտք	86	86	-	-	-	-
Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ	76,650	76,650	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	76,736	76,736	-	-	-	-
Չուտ դիրք	-	(76,578)	3,953	3,732	51,188	17,705

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը այն ռիսկն է, որ շուկայում գործող գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի ռիսկը, արժեթղթերի արժեքի, արտարժույթի փոխարժեքի և վարկային սարքերի փոփոխությունները կազդեն Տոնդի եկամուտների կամ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, ինչը թույլ կտա պահպանել ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով եկամտաբերության օպտիմալացումը: Տոնդի կառավարիչն իրականացնում է իր ներդրումային գույքի կառավարում ըստ գործիքների և օրական կտրվածքով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոնդին բնորոշ է ֆինանսական գործիքների պորտֆելի իրական արժեքի կամ եկամտի/ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների տատանման արդյունքում: Տոնդի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների գծով Տոնդի քաղաքականությունն է՝ գործարքներ կատարել այնպիսի մարման ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքներով, որոնք լավագույնս համապատասխանում են փայերի մարման ակնկալվող ժամկետներին: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցությունը կարող է բարձր լինել՝

**ԿԱՍ Դեռական Արժեթղթերի Տոնդի ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
Ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

շուկայում գերիշխող տոկոսադրույթների տատանումների արդյունքում:

Տոկոսաբեր ակտիվները ֆինանսավորվում են առաջին հերթին Ֆոնդին բաժանորդագրվելու միջոցով, որոնք իրենցից ներկայացնում են ոչ տոկոսակիր ֆինանսավորման աղբյուրներ: Տոկոսային եկամտի վրա կարող են ազդեցություն ունենալ այդ ակտիվների ծավալի և համադրության, ինչպես նաև տոկոսադրույթների և պորտֆելի կառավարման ռազմավարության տատանումները: Երբ տեղի է ունենում տոկոսադրույթների անկում, Կառավարիչը կարող է փորձել մեղմել այդ անկման բացասական ազդեցությունը՝ ավելացնելով ներդրումային պորտֆելում ակտիվների մարման ժամկետները՝ ակտիվի եկամտաբերությունը անփոփոխ թողնելու նպատակով: Ստորև ներկայացված է 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տոկոսադրույթի միջակայքի դիրքը ֆինանսական գործիքների գծով:

(հազար դրամ)	Հաշվե- կշռային արժեք	1 ամսից պակաս	1-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսա- կիր
Ֆինանսական ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	158	158	-	-	-	-	-
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	76,578	-	3,953	3,732	51,188	17,705	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	76,736	158	3,953	3,732	51,188	17,705	-
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Այլ պարտավորություններ	86	-	-	-	-	-	86
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ	76,650						76,650
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	5	-	-	-	-	-	76,736
Չուտ դիրք	-	158	3,953	3,732	51,188	17,705	(76,736)

Ֆոնդը չի ունեցել լողացող տոկոսադրույթով գործիքներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույթի փոփոխության նկատմամբ շահույթի կամ վնասի և զուտ ակտիվների զգալունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազային կետով (բկ, 0.01%) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2013 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**2013թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված ժամանակաշրջանի
համար**

(հազար դրամ)

Շահույթ կամ վնաս

Տոկոսադրույքի 100 բկ զուգահեռ աճ	3,583
Տոկոսադրույքի 100 բկ զուգահեռ սվազում	(3,583)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են միջին տոկոսադրույքները տոկոսակիր գործիքների գծով՝ հիմք ընդունելով Կառավարչի վերանայած հաշվետվությունները: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այդ ակտիվների ժամկետայնությունից ելնելով դրանց եկամտաբերության մոտավոր պատկերը՝

**2013թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված
ժամանակաշրջանի համար
ՀՀ դրամ**

<i>Տարեկան % արտահայտությամբ</i>	
Տոկոսակիր ակտիվներ	13.61%
Տոկոսակիր պարտավորություններ	- -

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է այն ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով, որոնք Տոնդի գործառնական արժույթով չեն պահվում: Կառավարիչն ունի սահմանված քաղաքականություն՝ Տոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը կառավարելու համար՝ Տոնդի կանոններում սահմանված արտարժույթի դիվերսիֆիկացման պայմանների համաձայն: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Տոնդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունն առկա չէ, քանի որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները գնանշված են ՀՀ դրամով:

բ) Գործառնական ռիսկի կառավարում

Տոնդի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը, որպեսզի հավասարակշռի ֆինանսական կորուստները, ինչպես նաև իր հեղինակությանը հասցվող վնասը: Գործառնական ռիսկի շուրջ և վերահսկողության ձևավորման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Տոնդի կառավարիչը, որի կառավարման համար նա առաջնորդվում է ընդհանուր ստանդարտներով, ինչը ներառում է վերահսկողություն բիզնես գործընթացների նկատմամբ:

գ) Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Տոնդի կապիտալը ներկայացված է փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներով: Տոնդը փորձում է ներդրումների բաժանորդագրումները ներդնել այնպես, որ ապահովի Տոնդի ներդրումային նպատակների իրականացումը՝ միևնույն ժամանակ պահպանելով բավարար իրացվելիությունը փայտերերի մարումներն ապահովելու համար: Դեկավարությունը կարող է մարել և թողարկել նոր փայեր՝ Տոնդի հիմնադիր փաստաթղթերի համաձայն:

դ) Ոչ ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Տեխնոլոգիական և գործառնական ռիսկեր

Կառավարիչը և, համապատասխանաբար՝ Տոնդը, ենթակա են տեխնոլոգիական և գործառնական ռիսկերի, որն իրենից ներկայացնում է Կառավարչի, նրա մատակարարների կամ նրան ծառայություն մատուցող կողմերի վերահսկողության ընթացակարգերում կամ տեխնոլոգիական համակարգերում առկա թերությունների արդյունքում հնարավոր կորուստները, որոնք սահմանափակում են տեղեկատվության հավաքագրման, մշակման և հաղորդակցման հնարավորությունը, իր սեփական, ինչպես նաև փայտերերի գործարքները արդյունավետ և անխափան իրականացնելու հնարավորությունը: Այս ռիսկը նաև ներառում է մարդկային սխալի, աշխատակիցների ոչ պատշաճ վարքագծի, համակարգչային վիրուսների, տեղեկատվական հարձակումների, ահաբեկչության, ինչպես նաև բնական աղետների ռիսկը:

Կառավարչի գործառնությունները մեծապես պայմանավորված են իր տեխնոլոգիական համակարգերի ամբողջական և անխափան գործունեությունից և հաջողության գրավականը մասնավորապես նաև կայանում է տեխնոլոգիաների ժամանակին բարելավումներով՝ հաշվի առնելով հաճախորդի հետզհետե փոփոխվող կարիքները: Տոնդի համակարգերի խափանումների, սխալների կամ անսարքության դեպքում, գործառնությունները կարող են զգալի բացասական ազդեցություն կրել: Գործունեության նման խափանումներից խուսափելու համար, Տոնդը վարում է կրկնօրինակման և տվյալների վերականգնման գործառնություններ, այդ թվում՝ տվյալների կրկնօրինակման և հաղորդակցության ապահովման միջոցներ, ինչպես նաև իրականացնում է աղետների դեպքում տվյալների վերականգնման ստուգումներ:

Գործառնական ռիսկը մեղմացնող հսկողական մեխանիզմների մշակման և ներդրման համար առաջնահերթ պատասխանատվություն է կրում ղեկավար անձնակազմը: Կառավարիչն ունի տվյալների հետ աշխատանքի ստանդարտները կարգավորող քաղաքականություններ և ընթացակարգեր, որոնք անդրադառնում են թե ներքին տեղեկատվությանը, աշխատակիցների անձնական տվյալներին, և թե ոչ հանրային սեփականություն հանդիսացող՝ հաճախորդի տվյալներին: Տվյալների անվտանգության գծով անցկացվում են կանոնավոր վերապատրաստումներ:

Անկախ ռիսկերի կառավարման աշխատանքներից, ոչ միշտ է հնարավոր կանխել կամ կանխարգելել տեխնոլոգիական կամ գործառնական գործընթացների խափանումները, ինչպես նաև կեղծիքի կամ այլ խեղաթյուրումների հավանականությունը, հետևաբար՝ Կառավարչի կողմից ձեռնարկված կանխարգելիչ միջոցառումները ոչ բոլոր դեպքերում կարող են արդյունավետ լինել: Կառավարիչը և Տոնդը կարող են ենթարկվել դատական հայցերի, կրել վնասներ և կանոնակարգային պատժամիջոցների ենթարկվել, և կարող են ստիպված լինել բավականաչափ միջոցներ ներդնել խոցելի կետերը և այլ ռիսկերի արդյունքները մեղմելու և վերականգնելու ուղղությամբ:

Կարգավորման ռիսկեր

Որպես արժեթղթերի, ակտիվների կառավարման շուկայի մասնակից, Կառավարիչը ենթակա է կառավարական, վերահսկող և մարմինների կողմից կանոնակարգման (մասնավորապես՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի): Այս կանոնակարգող մարմինները սովորաբար ըստ իրենց հայեցողության իրավասու են ավելի մեծ սահմանափակումներ սահմանել կանոնակարգվող միավորի գործունեության համար՝ նպատակ ունենալով պաշտպանել ներդրողների կամ հանրության շահերը: Կառավարիչը նաև ենթակա է կարգավորման պահանջների, որոնք մասնավորապես առնչվում են հաճախորդների հանդեպ տարաբնույթ ֆիդուցիար պատավորություններին, կառավարման վճարներին, համապատասխանության գործողությունների իրականացմանը, միջնորդային պայմանագրերին, շահերի բախմանը, գովազդման, կառավարչի և հաճախորդների միջև գործակալության խաչաձև և հիմնական գործարքների սահմանափակումներին, գրանցումների վարման և հաշվետվությունների ներկայացման, բացահայտման ինչպես նաև կեղծիքից պաշտանվածության ընդհանուր դրույթներին:

Ֆինանսական կազմակերպությունները, որպես կանոն, պետք է ներդնեն փողերի լվացման կանխարգելման քաղաքականություններ, իրականացնեն աշխատակիցների հատուկ վերապատրաստման դասընթացներ, նշանակեն փողերի լվացման կանխարգելման համար պատասխանատու աշխատակցի: Ավելին, տվյալների գաղտնիության և պաշտպանության ոլորտում կանոնակարգային գործառնությունները ողջ աշխարհում շարունակաբար զարգանում են, և պայմանավորված են հիմնականում տեխնոլոգիաների զարգացմամբ, և որպես արդյունք՝ տեղեկատվության արագ տարածման հնարավորություններով: Տոնդի/Կառավարչի հանդեպ

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի Ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
Ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

կիրառելիության շրջանակներում պետք է ապահովվի համապատասխանություն այդ կանոնակարգային պահանջների հետ:

Ղեկավարությունը զգալի ներդրում է կատարել իր գործունեությանն առնչվող տարաբնույթ իրավա՛ական և կարգավորման պահանջների հետ համապատասխանություն ապահովելու ուղղությամբ: Չնայած օրենսդրական և կարգավորման պահանջների հետ համապատասխանություն ապահովելու ուղղությամբ կատարված քայլերին, առկա են մի շարք ռիսկեր, մասնավորապես այն մասով, որ կանոնակարգային դաշտը կարող է լինել ոչ հստակ կամ կանոնակարգող մարմնի կողմից կարող են վերանայվել դրանց կիրառման ցուցումները: Կանոնակարգող մարմնի կողմից Կառավարչի կամ դրա հետ փոխկապակցված անձանց, աշխատակիցների, պաշտոնատար անձանց հանդեպ ցանկացած հարկադրանք կարող է հանգեցնել տույժերի, տուգանքների, դադարեցման կամ չեղյալ հայտարարման հրամանների, հարկադիր գործողությունների, կասեցման կամ լիազորությունների դադարեցման, կամ այլ կարգապահական միջոցների գործադրմանը, ընդհուպ մինչև գործունեության սահմանափակումը: Նշվածներից ցանկացածի պարագայում Կառավարչի և Տոնդի վարկանիշը կարող է վնաս կրել և դա կարող է բացասաբար ազդել գործունեության արդյունքների կամ ֆինանսական վիճակի վրա: Պահանջների հետ համապատասխանության բացակայության արդյունքում կարող են կիրառվել զգալի դրամական և ոչ դրամական պատժամիջոցներ:

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	158
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	158

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահվում են մեկ ֆինանսական կազմակերպությունում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմելով 28% համակենտրոնացում զուտ ակտիվների գծով:

7. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	
Պետական արժեթղթեր	76,578
	76,578

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են պետական արժեթղթեր: Ղեկավարությունը գնահատում է այդ ներդրումները՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքները և այդ արժեթղթերը մշտական հիմունքներով դասակարգել է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ: Ֆինանսական ակտիվներից որևէ մեկը ժամկետանց կամ արժեզրկված չէ:

8. Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ

Մի շարք փայերում տեղի ունեցող շարժը և փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների շարժը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում հետևյալն է՝

**ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Փայերի քանակը	2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար			
	Դաս A	Դաս B	Դաս C	Ընդամենը
Մնացորդը ապրիլի 30-ի դրությամբ	-	-	-	-
Փայերի թողարկումը ժամանակաշրջանի ընթացքում	5,814	5,993	47,112	58,919
Փայերի մարումը ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	-	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,814	5,993	47,112	58,919

(հազար դրամ)	2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածի համար			
	Դաս A	Դաս B	Դաս C	Ընդամենը
Մնացորդը ապրիլի 30-ի դրությամբ	-	-	-	-
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ	1,739	1,808	10,699	14,246
Փայերի թողարկումը ժամանակաշրջանի ընթացքում	5,859	6,000	50,545	62,404
Փայերի մարումը ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	-	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,598	7,808	61,244	76,650
Ակտիվների զուտ արժեքն ըստ փայերի (դրամով)	1,307	1,303	1,300	1,301

Փայերի գնում և մարում

Ֆոնդի փայերը առաջարկվում են մեկ փայի դիմաց դրա զուտ ակտիվների արժեքով յուրաքանչյուր գործառնական օր՝ համաձայն հաջորդ օրվա 03:00 դրությամբ հասանելի տեղեկատվության («զուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամ»)։ Աշխատանքային օրը այն օրն է երբ ՀՀ կարգավորվող շուկան բաց է՝ Փայերը կմարվեն զուտ ակտիվների այն արժեքով, որը կիրառարակվի մարման հայտը ներկայացնելու հաջորդ աշխատանքային օրվա ընթացքում։ Ֆոնդի կողմից ստացված ներդրումային եկամուտը կուտակվում և վերստին ներդրվում է Ֆոնդում և հաշվի է առնվում փայի արժեքը որոշելիս։

Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են պարտավորություններ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և հաշվառվում են այն արժեքով, որը վճարման ենթակա կլիներ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ, եթե փայատերերը որոշեին օգտվել փայերի մարման իրավունքից (առանց մարման միջնորդավճարների և այլ ծախսերի, եթե այդպիսիք կան)։ Փայատերերն իրավունք ունեն ցանկացած աշխատանքային օր պահանջելու այն փայերի մարում և Ֆոնդը պարտավոր է բավարարել նման հայտը երեք օրվա ընթացքում։

9. Տոկոսային եկամուտ

(հազար դրամ)

2013թ. ապրիլի 30-ից
(հիմնադրման ամսաթվից) մինչև
2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած
ժամանակահատվածի համար

իրական արժեքվ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով տոկոսային եկամուտ

Պետական արժեթղթեր

4,015

4,015

10.2 Ուտ ոգուտ իրական արժեքվ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից

(հազար դրամ)

2013թ. ապրիլի 30-ից
(հիմնադրման ամսաթվից) մինչև
2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած
ժամանակահատվածի համար

Չուտ ոգուտ իրական արժեքվ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից

Պետական արժեթղթեր

11,688

11,688

11. Գործարքներ կառավարչի և այլ կապակցված կողմերի հետ

ա) Կառավարչի պարգևավճար

Կառավարիչին իրավունք ունի ստանալ պարգևավճար տարեկան Ֆոնդի ակտիվների զուտ արժեքի 0.4%, 1.0% և 1.85% ի չափով՝ համապատասխանաբար Դաս A, Դաս B, Դաս C-ի համար, հաշվարկված և հաշվեգրված յուրաքանչյուր գործառնական օրվա համար, որը ենթակա է վճարման ամսական մասնակի մարումների տեսքով: Հաշվետու ժամանակահատվածի համար հաշվարկված կառավարչի պարգևավճարը կազմում էր 379 հազար դրամ, որից 60 հազար դրամը ենթակա էր վճարման 2013 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

բ) Կառավարչի մասնակցությունը Ֆոնդում

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Կառավարչին էր պատկանում Ֆոնդի 4,962 փայ, ինչը կազմում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ մարման ենթակա փայերի 16.5%, 33.4% և 4,25%-ը համապատասխանաբար Դաս A, Դաս B, Դաս C-ի համար: Կառավարչի ընդհանուր մասնակցության չափը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, կազմում էր 8.4%: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ամսաթվի դրությամբ Կառավարչին սեփականության իրավունքով պատկանում էր Ֆոնդի 2.29%:

12. Իրական արժեք

Տոնդի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և բացահայտումները պահանջում են որ իրական արժեքը որոշվի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների համար: ՖՅՄՍ-ի սահմանմամբ, իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև չափման ամսաթվի դրությամբ սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս:

Հաշվի առնելով մի շարք ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթը՝ ղեկավարությունը կարծում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են դրանց իրական արժեքին: Որոշակի այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով ղեկավարությունն օգտագործում է ստորև նկարագրված մեթոդները՝ դրանց չափման և բացահայտման նպատակով: Կիրառելի լինելու դեպքում, տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ծանոթագրություններում բացահայտվում է իրական արժեքի որոշման համար օգտագործված լրացուցիչ տեղեկատվություն, սակայն, հաշվի առնելով սուբյեկտիվ դատողությունը և անորոշությունները, իրական արժեքը չպետք է համարվի անմիջապես իրացվելի՝ ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներ/ ֆինանսական պարտավորություններ	Իրական արժեքը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հազար դրամով	Իրական արժեքի հիերարխիա	Գնահատման տեխնիկա(ներ) և հիմնական մուտքային տվյալ(ներ)	Էական ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալ(ներ)	Ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալների հարաբերակցությունը իրական արժեքին
Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ					
ՀՀ պետական և կառավարական պարտքային արժեթղթեր	76,578	Մակարդակ 2	Չեղչված դրամական հոսքեր Չեղչված դրամական հոսքեր՝ հիմնված պայմանագրով ամրագրված՝ պարտքային արժեթղթերի պայմանների վրա և ակտիվ շուկայում գնանշված պետական եկամտաբերության կորը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Կիրառված եկամտաբերության կորը տատանվում էր 7.95% - 10.96% միջակայքում:	Կ/չ	Կ/չ
	76,578	-	-	-	-

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգման ընթացքում Ղեկավարությունը հիմնվում է սեփական դատողությունների վրա՝ օգտագործելով իրական արժեքի հիերարխիան: Գնահատման էականությունը որոշելիս հիմք է ընդունվում իրական արժեքով ամբողջությամբ չափումը: Ստորև ներկայացված աղյուսակում Տոնդի ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացված են իրական արժեքով՝ հիմք ընդունելով դրանց հիերարխիան 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Տոնդի ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(հազար դրամ)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը		
Ֆինանսական ակտիվներ						
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		Պարտ- քային արժե- թղթեր	-	76,578	-	76,578
Ընդամենը իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	76,578	-	76,578		

2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի դրությամբ մակարդակ 1-ից դեպի մակարդակ 2 և հակառակը փոխանցումներ տեղի չեն ունեցել:

ԿԱՄ Պետական Արժեթղթերի Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվություններ
2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

13.Ֆինանսական տեղեկատվություն

2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման
 ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն
 ընկած ժամանակահատվածի համար

	Դաս A	Դաս B	Դաս C	Ընդամենը
Կատարողականն ըստ փայերի				
Ակտիվների զուտ արժեքը ժամանակաշրջանի սկզբին (բ) (ե)	1,000	1,000	1,000	1,000.00
Ներդրումային գործու նեոությունից եկամուտ				
Չուտ ներդրումային եկամուտ (ա)	-	-	-	0.06
Չուտ իրացված և չիրացված օգուտ ներդրումներից	-	-	-	300.88
Ընդամենը՝ ներդրումային գործունեությունից	-	-	-	300.94
Չուտ ներդրումային եկամտից բաշխումներ	-	-	-	-
Ակտիվների զուտ արժեքը ժամանակաշրջանի վերջում (ե)	1,307	1,303	1,300	1,300.94
Ընդամենը հասույթ (գ),(դ): Միջին զուտ ակտիվների նկատմամբ հետևյալի հարաբերակցությունը՝ %	30.68%	30.29%	30.00%	30.09%
Ծախսեր (դ)	-	-	-	0.83%
Չուտ ներդրումային եկամուտ (դ)	-	-	-	5.02%

- (ա) հիմնված է մարման ենթակա միջին փայերի քանակի վրա
- (բ) Ֆոնդի հիմնադրման առաջին օրվա դրությամբ ակտիվների զուտ արժեքը
- (գ) ընդամենը ներդրումների գծով հասույթը հաշվարկվել է՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ նախնական ներդրումը կատարվել է ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ակտիվի զուտ արժեքով, իսկ բոլոր տեսակի շահաբաժինների և բաշխումների վերստին ներդրումը և մարումը՝ հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ: Ընդհանուր հասույթը չի արտացոլում հարկերի նվազեցումները, որոնք փայատերը կվճարեր ֆոնդի փայերի մարման դեպքում: Ընդհանուր հասույթը հաշվարկված է մեկ տարուց պակաս ժամկետի համար և չի վերահաշվարկված տարեկան կտրվածքով
- (դ) տարեկանացված
- (ե) ՀՀ դրամով

*Վերը նշված արդյունքները հիմնված են ակտիվների զուտ արժեքի վրա և ենթադրում են բաշխման ենթակա շահույթի կրկին ներդրում (եթե այդպիսին կա): **Նախկին ցուցանիշները ՉԵՆ նշանակում, որ դրանք շարունակվելու են ապագայում:***